

Nr 382

Lag

angående införande av lagen om allmän försäkring;

given Stockholms slott den 25 maj 1962.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

1 §.

Lagen om allmän försäkring träder i kraft den 1 januari 1963.

Genom lagen om allmän försäkring upphävas, i den mån ej annat följer av vad nedan sägs,

lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring;

lagen den 21 maj 1954 (nr 266) om moderskapshjälp;

förordningen den 11 juni 1937 (nr 339) om mödranhjälp;

förordningen den 29 augusti 1958 (nr 460) om sjukhjälp i vissa fall av svenska medborgare, som icke äro bosatta i riket;

lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering;

lagen den 29 juni 1946 (nr 432) angående införande av nya lagen om folkpensionering;

lagen den 1 juni 1956 (nr 264) om höjning av folkpensioner m. m.;

lagen den 5 maj 1960 (nr 102) om barnpensioner;

lagen den 26 juli 1947 (nr 530) om särskilda barnbidrag;

lagen den 28 maj 1959 (nr 291) om försäkring för allmän tilläggspen-
sion; samt

lagen den 29 juni 1946 (nr 433) om frivillig stallig pensionsförsäkring

¹ Prop. 1962: 90; L^U 27; Rskr 250.



2 §.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till eller avses eljest däri stadgande, som ersatts genom bestämmelse i lagen om allmän försäkring eller denna lag eller genom bestämmelse som utfärdats med stöd av lagen om allmän försäkring, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

3 §.

Beräkning av basbeloppet med tillämpning av 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring skall första gången göras för januari 1963; och skall vid tillämpning av bestämmelserna i andra stycket i nämnda paragraf anses som om ändring av basbeloppet vidtagits sagda månad.

4 §.

Det åligger försäkrad, för vilken lagen om allmän försäkring medför mera omfattande sjukförsäkring än äldre bestämmelser, att i den ordning Konungen föreskriver lämna de uppgifter, som i samband med lagens ikraftträdande erfordras för att bestämma omfattningen av hans försäkring.

5 §.

Utan hinder av vad i lagen om allmän försäkring är stadgat äger den, som vid utgången av år 1954 var berättigad att uppbära sjukpenning från erkänd sjukkasse, rätt att vid den sjukdom, varom fråga är, från allmän försäkringskasse åtnjuta sjukpenning enligt de vid nämnda tidpunkt å honom tillämpliga föreskrifterna, för det fall att han är berättigad till sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring dock endast i den mån han på grund av de äldre bestämmelserna blir berättigad till sjukpenning för längre tid än eljest eller med högre belopp än som eljest skolat tillkomma honom såsom sjukpenning jämte barntillägg. Vad nu stadgats skall också gälla, där den som vid utgången av år 1954 var medlem i erkänd sjukkasse och då ej ägde uppbära sjukpenning därefter drabbas av sjukdomsfall, som äger medicinskt samband med sjukdom, för vilken rätt till sjukpenning från erkänd sjukkasse förelegat, dock ej för fall att den försäkrade, frånsett arbetsförmåga på grund av kortvarig och medicinskt sett fristående sjukdom, under mer än två år före sista sjukdomsfall varit fullt arbetsför.

Vad i första stycket sägs om sjukpenning skall äga motsvarande tillämpning å ersättning för sjukhusvård.

Riksförsäkringsverket äger meddela särskilda föreskrifter om beloppet av de avgifter som den försäkrade har att erlägga, i fall där enligt vad ovan sägs äldre bestämmelser om sjukhjälp skola tillämpas.

6 §.

Den som är inskriven hos allmän försäkringskasse och vid utgången av år 1962 var försäkrad för grundsjukpenning enligt 7 § första stycket lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring skall, oaktat hans årsinkomst av förvärvsarbete understiger ettusenåttahundra kronor, vara placerad i sjukpenningklass, och därvid tillhöra sjukpenningklassen nr 2 enligt 3 kap. 4 § lagen om allmän försäkring. Försäkrad må dock icke vara placerad i sjukpenningklass på grund av vad nu sagts, sedan hans inkomst av förvärvsarbete stigit till ettusenåttahundra kronor eller nedgått under ettusenåttahundra kronor.

Placering i högre sjukpenningklass än nr 2 av försäkrad, som vid utgången av år 1962 fyllt sextiosju år, må grundas allenast på inkomst av anställning. Därest försäkrad som nu sagts vid utgången av år 1962 omfattas av försäkring jämlikt 47 § första stycket lagen den 3 januari 1947



om allmän sjukförsäkring, äger han kvarstå i sådan försäkring efter utgången av år 1963; och skola därvid äldre bestämmelser alltjämt gälla.

Försäkrad, som vid utgången av år 1962 uppbär sjukpenning på grund av försäkring jämlikt 47 § första stycket lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring, må under sjukperiod, som löper vid ikraftträdandet av lagen om allmän försäkring, icke placeras i sjukpenningklass, efter vilken sjukpenning utgår med lägre belopp än som skulle hava tillkommit honom, därest de äldre bestämmelserna alltjämt varit i kraft.

Utän hinder av vad i 3 kap. 5 § tredje stycket lagen om allmän försäkring stadgas må försäkrad vid det månadsskifte, som inträffar vid utgången av år 1962, placeras i högre sjukpenningklass än tidigare.

7 §.

Vid tillämpning av 4 kap. 3 § lagen om allmän försäkring skall med tid varunder sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård utgått enligt nämnda lag likställas tid, för vilken erkänd eller allmän sjukkassa haft att utgiva motsvarande förmån; och skall med ålderspension och hel förtidspension enligt lagen om allmän försäkring likställas ålderspension och invalidpension eller sjukbidrag enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering.

I fall då sjukperiod löper vid ikraftträdandet av lagen om allmän försäkring, må sjukpenning jämte barntillägg eller ersättning för sjukhusvård enligt sagda lag, oaktat rätt till sådan förmån enligt vad i första stycket sägs icke föreligger, utgå under så lång tid av sjukperioden som den försäkrade skulle hava ägt åtnjuta motsvarande förmån enligt lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring.

8 §.

Bestämmelserna i 2 kap. 3 § andra stycket samt 3 kap. 12—14 §§ lagen om allmän försäkring skola icke äga tillämpning i fråga om barnsbörd, som ägt rum före lagens ikraftträdande. Beträffande sådan barnsbörd skola lagen den 21 maj 1954 om moderskapshjälp och förordningen den 11 juni 1937 om mödrahjälp lända till efterrättelse även efter utgången av år 1962.

Har kvinna i anledning av barnsbörd, som inträffar efter utgången av år 1962, uppburit grundpenning enligt lagen om moderskapshjälp, skall vad sålunda uppburits avräknas från henne tillkommande moderskapspenning enligt lagen om allmän försäkring.

Tid varunder tilläggspenning uppburits enligt lagen om moderskapshjälp skall, såvitt avser barnsbörd beträffande vilken lagen om allmän försäkring är tillämplig, avräknas från den i 3 kap. 13 § sistnämnda lag angivna tiden av högst etthundraåttio dagar.

9 §.

Vad i 6 kap. 1 § andra stycket lagen om allmän försäkring stadgas skall äga tillämpning under år 1963 endast å försäkrade, som äro födda åren 1896 och 1897, under år 1964 endast å försäkrade, som äro födda åren 1897—1899, samt under år 1965 endast å försäkrade, som äro födda åren 1898—1901.

10 §.

Pensionspristal skall med tillämpning av 6 § 2 mom. lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering fastställas för tiden till och med juni 1968, såframt ej Konungen med riksdagen annorlunda förordnar.

11 §.

För tiden intill utgången av juni 1968 skall, såframt ej Konungen med riksdagen annorlunda förordnar, i stället för bestämmelserna i 6 kap. 2 § första stycket, 7 kap. 4 § och 8 kap. 4 § första stycket lagen om allmän försäkring gälla att folkpension i form av ålderspension, hel förtidspension



eller änkepension skall för år räknat utgöra tvåtusensexhundrafemtio kronor eller, där den försäkrade är gift och hans make åtnjuter folkpension i form av ålderspension eller förtidspension eller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket nämnda lag samt fall som nedan i tredje eller fjärde stycket sägs ej är för handen, tvåtusensextiotvå kronor.

De i första stycket angivna pensionsbeloppen skola för varje mångfald av tre, varmed pensionspristalet överstiger etthundra, förhöjas med ett indextillägg. Varje sådant tillägg utgör för gift pensionsberättigad som i första stycket sägs sextio kronor och för annan pensionsberättigad sjuttiofem kronor för år; dock skola indextillägg, vilka motsvara så många hela mångfalder av tre som pensionspristalet för juni 1962 överstiger 100, utgöra för gift pensionsberättigad fyrtio kronor och för annan pensionsberättigad femtio kronor för år. Därest pensionspristalet, efter att hava stigit med hel mångfald av tre, åter nedgår, skola indextillägg utgå efter oförändrade grunder, så länge pensionspristalet överstiger närmast lägre hela mångfald av tre.

Åtnjuter den försäkrades make enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket lagen om allmän försäkring två tredjedelar eller en tredjedel av hel förtidspension, utgår ålderspension till den försäkrade i förra fallet med fem sjättedelar och i senare fallet med elva tolfte delar av det belopp, var till pensionen skulle uppgå, därest maken ej åtnjuter folkpension och ej heller ägt rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket nämnda lag.

Åtnjuta makar förtidspension och utgår för endera eller båda två tredjedelar eller en tredjedel av hel förtidspension, skall vid beräkning av pension hel förtidspension utgöra, om två tredjedelar av hel förtidspension utgår till andra maken, fem sjättedelar och, om en tredjedel av hel förtidspension utgår till denne, elva tolfte delar av hel förtidspension till försäkrad, vars make ej åtnjuter folkpension och ej heller äger rätt till pension enligt 6 kap. 1 § första stycket lagen om allmän försäkring.

12 §.

För tiden intill utgången av juni 1968 skall, såframt ej Konungen med riksdagen annorlunda förordnar, iakttagas vad nedan stadgas.

Följande i 8 och 9 kap. lagen om allmän försäkring angivna förmåner skola för år räknat utgöra

barnpension ettusen kronor eller, för barn, vars båda föräldrar avlidit, eller för barn utom äktenskap, som fyllt tre år och beträffande vilket faderskapet ej fastställts, ettusenyrahundra kronor;

barntillägg ettusen kronor eller, i fall då enligt 7 kap. 2 § andra eller tredje stycket lagen om allmän försäkring två tredjedelar eller en tredjedel av hel förtidspension utgår, motsvarande andel av nämnda belopp;

invaliditetstillägg ettusentvåhundra kronor; samt

invaliditetsersättning tvåusen kronor.

För beräkning och utbetalning av folkpension till försäkrad, som icke tillika åtnjuter tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring, skola i stället för bestämmelserna i 16 kap. 4 § nämnda lag stadgandena i 11 § i sista stycket och 38 § 1 mom. sista stycket lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering alltjämt äga tillämpning.

I fall som avses i 10 kap. 2 § första stycket lagen om allmän försäkring må ej utgå högre pensionsbelopp för månad än femtio kronor.

13 §.

Åtnjuter försäkrads hustru hustrutillägg och utgår tillägget på grund av tredje stycket i övergångsbestämmelserna till lagen om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension med förhöjt belopp, skall den



försäkrades folkpension i form av ålderspension eller förtidspension minskas med belopp som motsvarar förhöjningen av hustrutillägget.

14 §.

Göres sannolikt att avgifter enligt 4 § lagen den 30 juni 1913 (nr 126) om allmän pensionsförsäkring erlagts av någon, som icke är berättigad till folkpension enligt lagen om allmän försäkring, skall efter riksförsäkringsverkets prövning folkpension beviljas honom med lägst vad som svarar mot pension på grund av de avgifter, vilka kunna antagas hava erlagts.

Beträffande avgifts- eller grundpension enligt äldre bestämmelser, vilken vid utgången av år 1962 åtnjutes av den, som ej är berättigad till folkpension enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering, skola de äldre bestämmelserna fortfarande gälla.

15 §.

Åtnjuter någon vid utgången av år 1962 bidrag enligt lagen den 26 juli 1947 (nr 531) om bidrag till änkor och änklingar med barn, skola äldre bestämmelser alltjämt tillämpas i fråga om sådant bidrag.

16 §.

Bestämmelserna i tredje stycket punkterna 1—4 övergångsbestämmelserna till lagen den 5 maj 1960 (nr 99) angående ändring i lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering skola alltjämt äga motsvarande tillämpning. Dock skall beträffande änkepension efter man, som avlidit före den 1 juli 1960, i stället för 8 § första stycket lagen om folkpensionering i lagrummets lydelse före nämnda tidpunkt gälla, att sådan pension minskas med en tredjedel av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den må överstiga ettusen kronor. Vid tillämpning i fall som nu sagts av 13 § 2 mom. sistnämnda lag skall ock procenttalet 20 utbytas mot 10.

17 §.

Vad i 17 kap. 2 § lagen om allmän försäkring stadgas om minskning av folkpension skall ej äga tillämpning å änkepension efter man, som avlidit före den 1 juli 1960.

18 §.

Folkpension och barnpension, som vid utgången av år 1962 åtnjutes av den som är berättigad till folkpension enligt lagen om allmän försäkring så ock särskilt barnbidrag, som åtnjutes vid nämnda tidpunkt, skall utan särskild ansökan övergå till motsvarande förmån enligt lagen om allmän försäkring, såvida rätt till sådan förmån föreligger vid lagens ikraftträdande.

För den som vid utgången av år 1962 åtnjuter folkpensionsförmån, som ersatts av förmån enligt lagen om allmän försäkring, må de nya bestämmelserna ej föranleda sänkning av utgående belopp.

19 §.

Särskilt barnbidrag för barn, för vilket rätt till barntillägg enligt 9 kap. 1 § lagen om allmän försäkring icke föreligger vid ikraftträdandet, skall med tillämpning av äldre bestämmelser utgå jämväl för tid efter ikraftträdandet så länge rätt till barntillägg som nu sagts icke föreligger.

20 §.

Beträffande försäkring för tilläggspension skall så anses som om lagen om allmän försäkring trätt i kraft den 1 januari 1960. Angående pensionsgrundande inkomst för tid före den 1 januari 1963 skola dock äldre bestämmelser gälla med det undantag att vid beräkning av sådan inkomst för år 1962 vad i 11 kap. 5 § lagen om allmän försäkring stadgas skall äga tillämpning.



21 §.

Anmälan som avses i 36 § första stycket lagen den 28 maj 1959 om försäkring för allmän tilläggspension må före utgången av år 1962 återkallas med verkan från och med den 1 januari 1963; och skall vid tillämpning av 11 kap. 7 § andra stycket sista punkten lagen om allmän försäkring hänsyn ej tagas till anmälan som sålunda återkallats.

22 §.

Försäkrad, som är svensk medborgare och som är född år 1896, äger rätt till tilläggspension i form av ålderspension, om pensionspoäng tillgodoräknats honom för två år.

23 §.

Tilläggspension i form av förtidspension eller familjepension må ej utgå i anledning av pensionsfall, som inträffat före den 1 januari 1962.

24 §.

Även om så ej följer av vad i 13 kap. 2 § lagen om allmän försäkring är stadgat skall förtidspension till försäkrad, som är svensk medborgare och för vilken pensionsfallet inträffat under år 1962, beräknas med tillämpning av nämnda paragraf, såframt pensionspoäng tillgodoräknats honom för åren 1960 och 1961.

25 §.

Vid tillämpning av 13 kap. 2 § och 15 kap. 2 § lagen om allmän försäkring må hänsyn ej tagas till år före 1960.

Vid tillämpning av 15 kap. 2 § skall med sjukpenning enligt lagen om allmän försäkring likställas sjukpenning enligt lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring och tilläggspenning enligt lagen den 21 maj 1954 om moderskapshjälp. Nämnda paragraf må tillämpas för den som är född år 1897 med avseende å högst ett och för den som är född år 1898 eller 1899 med avseende å högst två år.

26 §.

Övergångsbestämmelserna till lagen den 26 maj 1961 (nr 259) angående ändring i lagen den 28 maj 1959 (nr 291) om försäkring för allmän tilläggspension skola alltjämt äga motsvarande tillämpning.

27 §.

Ansökan om folkpensionsförmån enligt lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering, barnpension enligt lagen den 5 maj 1960 om barnpensioner eller särskilt barnbidrag enligt lagen den 26 juli 1947 om särskilda barnbidrag skall handläggas enligt äldre bestämmelser även efter ingången av år 1963.

28 §.

Pensionsnämnderna och riksförsäkringsverkets ortsombud ävensom mödrahjälpnämnderna skola upphöra med sin verksamhet med utgången av juni 1963. Handläggning som enligt lag eller författning ankommer på pensionsnämnd skall efter sagda tidpunkt ankomma på allmän försäkringskassa.

29 §.

De allmänna sjukkassorna äro vid ikraftträdandet av lagen om allmän försäkring allmänna försäkringskassor enligt nämnda lag.

Vad i lag eller författning är stadgat om allmän sjukkassa skall efter ikraftträdandet i stället avse allmän försäkringskassa.

30 §.

Har för understödsförening registrerats firma, som icke överensstämmer med vad i 18 kap. 3 § andra stycket lagen om allmän försäkring stadgas,



Åligger det tillsynsmyndigheten att, därest ej före den 1 juli 1963 för registrering anmälts beslut om ändring av firman till överensstämmelse med nämnda stadgande, anmana föreningen att inom sex månader för registrering anmäla beslut om sådan ändring. Efterkommes ej anmaningen, skall tillsynsmyndigheten föreslå ändring av föreningens firma och, sedan föreningen erhållit tillfälle att yttra sig över förslaget, besluta i ärendet. Om beslutad ändring skall tillsynsmyndigheten ofördröjligen underrätta föreningen. Över beslutet må besvär anföras i den ordning, som i 79 § lagen den 24 mars 1938 (nr 96) om understödsföreningar sägs. Sedan beslutet vunnit laga kraft, skall i understödsföreningsregistret införas anteckning om ändringen samt bevis om firmans nya lydelse tillställas föreningen.

Ej må någon i sin firma använda ordet »sjukkassa» tillsammans med något av orden »allmän» eller »central».

31 §.

De i 18 kap. 20 § lagen om allmän försäkring omförmälda pensionsdelegationerna skola träda i verksamhet den 15 oktober 1962.

I allmänna sjukkassor, varj försäkringsnämnder icke finnas, skola sådana nämnder inrättas från och med den 15 oktober 1962. Ledamot och suppleant i nämnd som här avses skola första gången utses för tid intill utgången av år 1965.

32 §.

Fråga rörande änkepension i anledning av dödsfall, som inträffat före den 1 juli 1960, eller om bidrag som avses i 15 eller 19 § skall i allmän försäkringskassa prövas av den försäkringsnämnd, inom vars verksamhetsområde den till pensionen eller bidraget berättigade senast blivit mantalsskriven.

33 §.

Bestämmelserna i lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring och lagen den 21 maj 1954 om moderskapshjälp skola alljämt gälla i fråga om arbetsgivares bidrag för år 1962 och tidigare år.

34 §.

Avgift, som avses i 19 kap. 2 § andra stycket lagen om allmän försäkring, skall jämväl förslå till sådan kostnad för försäkring enligt lagen den 17 december 1954 (nr 774) med särskilda bestämmelser om frivillig sjukpenningförsäkring i allmän sjukkassa, som enligt sistnämnda lag skall belasta försäkringen för grundsjukpenning i kassan.

35 §.

Beträffande sjukförsäkringsavgift för tid före den 1 januari 1963 skola äldre bestämmelser alljämt gälla. Vid bestämmande av avgift för sjukvårdsförsäkringen och försäkringen för grundsjukpenning avseende år 1962 skall dock i stället för den i 33 § andra och tredje styckena lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring angivna inkomstgränsen ettusentvåhundra kronor gälla en inkomstgräns av tvåtusentyrahundra kronor.

36 §.

Av allmän sjukkassas fond för den frivilliga försäkringen skall den 1 januari 1963 till den allmänna försäkringskassans fond för den obligatoriska sjukförsäkringen överföras medel i den omfattning, som svarar mot avgifter erlagda för försäkring enligt 47 § första stycket lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring, till den del medlen icke erfordras med hänsyn till försäkring enligt nämnda lagrum, vilken jämlikt 6 § tredje stycket denna lag upprätthålles efter ingången av år 1963.



37 §.

Förslag som i 19 kap. 5 § andra stycket lagen om allmän försäkring sägs skall framläggas första gången år 1963 och andra gången år 1967.

38 §.

Beträffande rätt till pension på grund av avgifter, som erlagts enligt 34 § lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, 35 § lagen den 28 juni 1935 (nr 434) om folkpensionering eller lagen den 29 juni 1946 om frivillig statlig pensionsförsäkring, skola äldre bestämmelser alltjämt gälla.

39 §.

De ytterligare föreskrifter, som må vara erforderliga i samband med införandet av lagen om allmän försäkring, meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av riksförsäkringsverket.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 25 maj 1962.

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Socialdepartementet)

TORSTEN NILSSON

